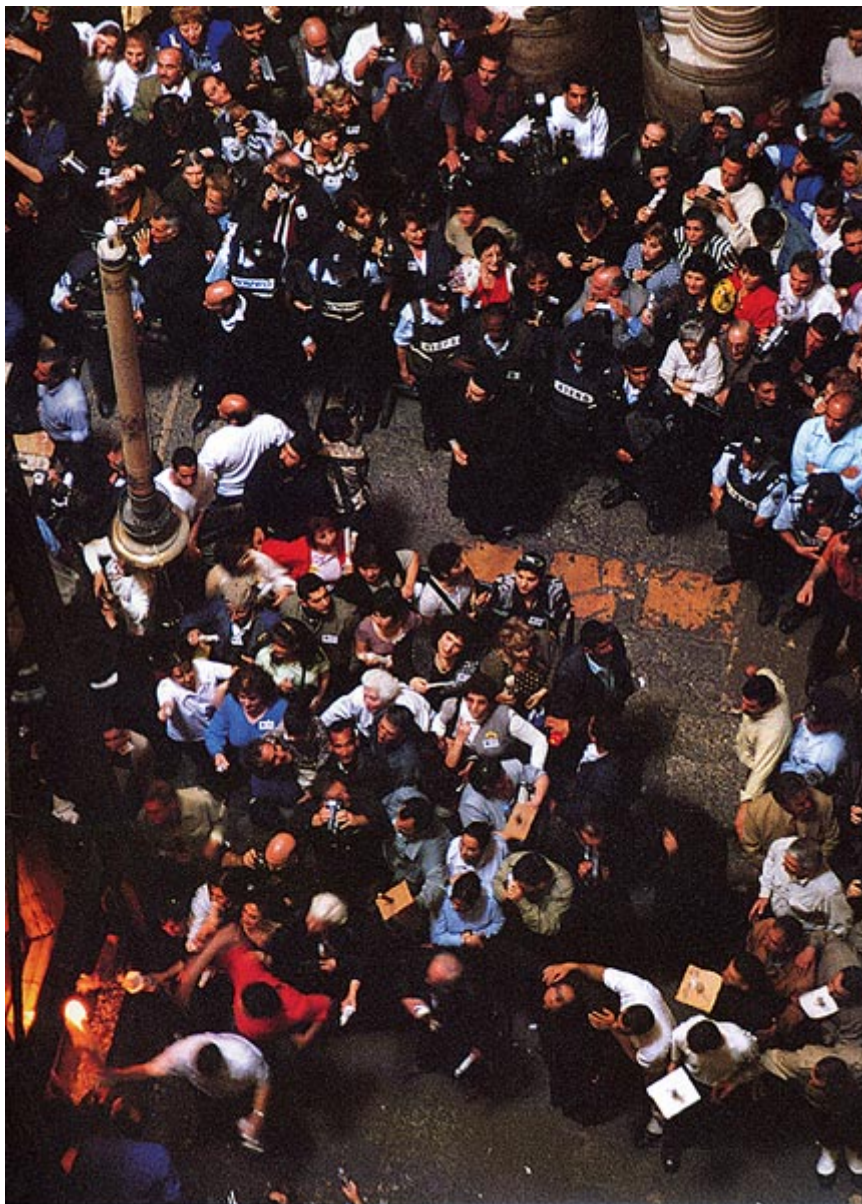

25 Απριλίου 2020

Μητροπ. Νεαπολέως & Σαμάρειας Αμβροσίου: Το Άγιον Φως (μέρος 1ο)

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Η τελετή της Αφής του Αγίου Φωτός (1905)

Αποσπάσματα από ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νεαπολέως και Σαμάρειας (του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων) κ.κ. Αμβροσίου, η οποία εκφωνήθηκε στο Συνοδικό της Ιεράς Μονής Όσιου Γρηγορίου Αγίου Όρους την 24η Οκτωβρίου 1986.

α) Περί του Αγίου Φωτός

Την Μεγάλη Παρασκευή το βράδυ, αφού τελειώσει η ακολουθία του Επιταφίου, το ιερατείο φέρει τον Επιτάφιο μέσα στο Ιερό Βήμα και περιφέρεται γύρω από την αγία Τράπεζα τρεις φορές ψάλλοντας το: «Ὁ Εὐσχήμων Ἰωσήφ...». Στην πομπή είναι παρατεταγμένοι ἐξ ἀρχιερείς ἀριστερά, ἐξ δεξιὰ καὶ στο μέσον ο

Πατριάρχης, ενώ τέσσαρες αρχιερείς κρατούν στις πλάτες των το Αντιμήνσιο, το οποίον είναι γεωργιανό και πολύ ωραίο. Όταν πρόκειται να το εναποθέσουν στην Άγια Τράπεζα, λένουν το Ευαγγέλιο, στο οποίο ερωτούν τι θα γίνει με εκείνον τον πλάνο, ο οποίος είπε ότι την τρίτη ημέρα θα αναστηθεί, μήπως έλθουν οι μαθηταί Του και τον κλέψουν και γίνει η εσχάτη πλάνη χειρών της πρώτης. Στο σημείο αυτό που λέγει: «Έχετε κουστωδία ασφαλίσατε τον τάφο, ως οίδατε», έχουν σβηστή όλα τα καντήλια μέσα στον Πανάγιο Τάφο, ενώ τρεις αστυνομικοί εβραίοι και δύο κληρικοί, ένας αρμένιος και ένας ημέτερος σφραγίζουν τον Τάφο με βουλοκέρι.

Την Παρασκευή το πρωί ανοίγουμε εμείς τη θύρα του ναού της Αναστάσεως και το Σάββατο την ανοίγουν οι Αρμένιοι με την σειρά. ο κόσμος έχει κατακλύσει τον Ναό από την Παρασκευή το βράδυ, όπου και διανυκτερεύουν. Το πρωί άλλοι άνθρωποι από τις 3.30 περιμένουν έξω από την θύρα του ναού. Μόλις ανοίξει μπαίνουν μέσα και καταλαμβάνουν όλους τους χώρους. Το μεσημέρι στις 12 η ώρα ο Πατριάρχης αναμένει εις την αίθουσα του Πατριαρχείου με άλλους επισήμους, αρχιερείς από άλλες ορθόδοξες Εκκλησίες, προξένους διαφόρων κρατών και άλλους επισήμους.

Στις 12 το μεσημέρι κτυπά η μεγάλη καμπάνα, της οποίας ο απόηχος ακούγεται μέχρι την Βηθανία. Τότε σηκώνεται ο Πατριάρχης με εγκόλπιο και επανωκαλλύμμαυχο, μπαίνει στο Ιερό του ναού της Αναστάσεως, όπου από το 1770, επί πατριάρχου Πολυκάρπου, εδόθη ευλογία να μπαίνουν μέσα και οι γυναίκες, αλλά μόνο για εκείνη την ημέρα. Τούτο γίνεται διότι τότε, αλλά και τώρα, ήταν δύσκολο να έρχονται οι προσκυνηταί στους Αγίους Τόπους πολλές φορές, οπότε, όταν ήρχοντο μίαν φοράν, θα έπρεπε παντοιοτρόπως να ιδούν το Άγιο Φως. Επί πλέον η Αγία Τράπεζα έχει απογυμνωθεί απ' όλα τα ιερά αντικείμενα, τα όποια απαγορεύεται να τα εγγίζουν οι λαϊκοί. Μαζί με τον Πατριάρχη μπαίνουν στο Ιερό και δύο υπάλληλοι του υπουργείου Θρησκευμάτων, ο στρατιωτικός διοικητής των Ιεροσολύμων και της Βηθλεέμ και ο Πολιτικός διοικητής. Αμέσως μετά έρχονται οι Εβραίοι, οι Κόπται και οι Συριάνοι, δηλαδή οι παλαιοί Χαλδαίοι, και φιλούν το χέρι του Πατριάρχου, για να πάρουν κατόπιν το Άγιο Φως. Μόλις φύγουν αυτοί, δίνει την ευλογία στους ιερείς να ντυθούν και τελευταίος φεύγει ο ίδιος για να ντυθεί στο Σκευοφυλάκιο.

Έχουν παραταχθεί τώρα οι ψάλται, έλληνες και άραβες, ακολουθούν οι κληρικοί με τα ράσα τους, μετά οι ντυμένοι κληρικοί και τελευταίος ο Πατριάρχης με τους διάκους του. Καθένας απ' αυτούς κρατεί από ένα δίσκο, στους οποίους υπάρχουν από μία δέσμη με 33 κεριά δεμένα εξωτερικά με άσπρες κορδέλες. ο ένας διάκονος λέγει: «Ευλόγησαν, Δέσποτα, την Άγίαν Είσοδον». Εκατέρωθεν της πομπής προπορεύονται και καμιά σαρανταριά λάβαρα, ενώ στο τέλος, πίσω από τον

Πατριάρχη, ακολουθεί το τελευταίο λάβαρο που εικονίζει τον Πανάγιο Τάφο. ο Πατριάρχης λέγει: «Ευλογημένη η είσοδος...» και όλοι αρχίζουν το «Ἡ Ἀνάστασίς Σου, Χριστέ Σωτήρ...» και το «φως ἱλαρόν...» αργά. και τα δύο αυτά ψάλλονται τρεις φορές ελληνικά και τρεις αραβικά. Ἐτσι περιφέρονται πέριξ του Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου. Τα καντήλια είναι όλα σβηστά, και των Λατίνων, και των Αρμενίων, και τα ιδικά μας. Στην τρίτη περιφορά μπαίνουν όλοι μέσα στο Ιερό και ο Πατριάρχης στέκεται μπροστά στην πύλη του Παναγίου Τάφου. Εκεί του βγάζουν την μίτρα, τα εγκόλπια, τον σάκο, το ωμοφόριο, το επιγονάτιο και μένει με το στιχάριο, την ζώνη, τα επιμανίκια και το επιτραχήλιο. Δίπλα είναι και ο αρμένιος αρχιμανδρίτης κατά τον ίδιο τρόπο. Ανοίγει λοιπόν η πύλη, αφού πρώτα βγάλουν τα βουλοκέρια και τα μοιράζουν στους πιστούς χάριν ευλογίας. Τότε παίρνει τους δύο πυρσούς στα χέρια, τις δύο δέσμες κεριών κάτω από την μασχάλη του, κάνει στον λαό υπόκλιση και εισέρχεται πρώτος μέσα στο Κουβούκλιο του Παναγίου Τάφου, εμπρός δε μένει ο αρμένιος και κλείνει η πόρτα.

Τώρα τελειώσαμε την διαδικασία περί του Αγίου Φωτός.

Εφέτος το Πάσχα ήταν μαζί μας ο μητροπολίτης Γρεβενών Σέργιος. Με ερώτησε:

— Βγαίνει το Άγιο Φως, Σεβασμιότατε;

— Δεν θα σου δώσω την απάντηση εγώ, Δέσποτα μου. Θα την πάρεις ο ίδιος, κατά την διάρκεια της τελετής.

Τον τοποθετήσαμε στα μπροστινά στασίδια του Παναγίου Τάφου, τα όποια συνήθως χρησιμοποιούνται για προξένους άλλων χωρών. Εκεί πρώτος στεκόμουν εγώ, δίπλα μου ο Άγιος Γρεβενών. Του λέγω:

— Παρατήρησε, Δέσποτα μου, υπάρχει κανένα καντήλι αναμμένο;

Ήταν εκεί περί τα 50 καντήλια των ορθοδόξων, Λατίνων και αρμενίων. Πράγματι δεν υπήρχε κανένα αναμμένο.

Μπήκε λοιπόν, ο Πατριάρχης μέσα και άρχισε να διαβάζει την ευχή του Αγίου Φωτός. ο αρμένιος στέκεται στον αποκυλισθέντα λίθο, ο Πατριάρχης, όπως είπαμε, γονατιστός μέσα και παντού υπάρχει σκοτάδι.

Εφέτος (1986) για πρώτη φορά -παραδόξως- διέταξαν οι αστυνομικοί εβραίοι τους φωτορεπόρτερ να σταματήσουν τα φλας και τις κάμερες για να φαίνεται καλλίτερα η παρουσία του Θείου Φωτός.

Ενώ ο Πατριάρχης ήταν ακόμη μέσα στον Πανάγιο Τάφο, σε μια στιγμή με σκουντάει ο Άγιος Γρεβενών και μου λέγει:

— Για κοίταξε απέναντι, στα καντήλια των Λατίνων, είναι κανένα αναμμένο; και πες μου.

Κοιτάζοντας προς ανατολάς, είδα ένα καντήλι αναμμένο. Όπως βλέπουμε από δεξιά το δεύτερο.

— Αν έβλεπες, Δέσποτα μου, πώς ήλθε το Άγιο Φως σ' αυτό το καντήλι! Έτσι σιγά-σιγά, όπως ακριβώς την νύκτα φέγγουν τ' άστρα. Έτσι ήλθε κατ' ευθείαν μετά προσοχής και έπεσε επάνω στο φυτίλι και άναψε.

— Χαίρω πάρα πολύ, Δέσποτα μου, του λέγω, διότι ο Κύριος σου έδωσε την απάντηση που ζητούσες από εμένα, και μπορεί να νόμιζες ότι θα ήταν ευσεβοφάνειες. Τώρα κοιτά και στον Πανάγιο Τάφο και πες μου, ποια καντήλια βλέπεις αναμμένα;

Κοιτάζει προς τα εκεί, όπου είναι έξι και έξι και στο μέσον ένα μεγάλο. Από τα ευρισκόμενα στα αριστερά ήταν αναμμένο όχι το πρώτο, αλλά το δεύτερο και το τρίτο. Του λέγω:

— τι είναι αυτό;

Και μου απαντά:

— Θα διακηρύξω σ' ολόκληρο τον κόσμο και πάντοτε σ' όλη την ζωή μου ότι είδα εγώ με τα μάτια μου το Άγιο Φως ν' ανάβει τα καντήλια.

Συζητούντες ακούσαμε φωνές και σφυρίγματα από τους άλλους. τι συνέβαινε; Είχε βγει το Άγιο Φως. ο Πανάγιος Τάφος έχει δύο οπές, την μία δεξιά και την άλλη αριστερά από την οποία δίνει τον πυρσό με το Θείο Φως στους Αρμενίους, ενώ από την πρώτη στους Ορθοδόξους. Μόλις έδωσε ο Πατριάρχης τον πυρσό στον αρμένιο αρχιμανδρίτη, για να δώσει αυτός προς τον πατριάρχη του το Άγιο Φως, τι γίνεται; Φεύγει το Φως από κάτω με ταχύτητα και τρέχει επάνω στο μπαλκόνι, όπου στεκόταν ο αρμένιος πατριάρχης, και του ανάβει τα κεριά.

Ο Πατριάρχης κλώτσησε με τα πόδια του την πόρτα, διότι δεν μπορούσε με τα χέρια, επειδή κρατούσε τις αναμμένες δέσμες των κεριών, και στάθηκε να πάρουμε το Θείο Φως. Αυτό, όπως βγαίνει, έχει γαλάζιο χρώμα, όπως το οινόπνευμα, και κατόπιν σιγά-σιγά παίρνει το κανονικό του χρώμα.

Αλλά στην αρχή, όταν ακόμη είναι γαλάζιο, δεν καίει καθόλου.

Εφέτος ήλθαν τρεις αμερικανίδες κυρίες και τους είπα να πάνε μέσα στο Ιερό για να το ιδούν καλλίτερα. Μου λένουν:

— Μα, Σεβασμιότατε, μέσα στο Ιερό δεν θα ιδούμε τίποτε.

Τους λέγω:

— Εγώ δεν έχω κάρτες εισόδου να σας δώσω, αλλά νομίζω ότι είναι προτιμότερο να ιδείτε το Άγιο Φως από το Ιερό.

Εκεί ήταν και αρκετοί ιερείς από την Ελλάδα και κόσμος πολός.

Σε μια στιγμή λοιπόν, το βλέπουμε, και εγώ το είδα, παρά την αναξιότητά μου, και άλλοι πιστοί το είδαν, ενώ μερικοί από τους παπάδες δεν το έβλεπαν και μου έλεγαν: «Πού είναι, πάτερ; Δεν το βλέπουμε». Από εκείνες τις δύο οπές, αγαπητοί μου, βγήκαν δύο φλόγες, προτού βγει ο Πατριάρχης, και έφθασαν αργά και

παράλληλα μπροστά στην πόρτα του Παναγίου Τάφου. Έφυγαν από εκεί, πέρασαν το Καθολικό και ήρχοντο προς το Ιερό. Φώναζε ο κόσμος από το Ιερό, οι αμερικανίδες το έβλεπαν, ενώ κάτι κυρίες και δύο παπάδες έλεγαν: «Μα, που είναι, πάτερ; Δεν το βλέπουμε».

— τι να σας κάνω; Τι φταίω εγώ; Τους λέγω. Να! να! δεν το βλέπετε;

Οι δύο φλόγες μπαίνουν μέσα από την Ωραία Πύλη και εκεί χωρίστηκαν μεταξύ τους. η μία επήγε προς την κόγχη της Προθέσεως και εκεί εξαφανίσθηκε και η άλλη προς την κόγχη του Διακονικού και επίσης εξαφανίσθηκε.

Μόλις χάθηκαν αυτές οι δύο φλόγες, κτύπησε η πόρτα και βγήκε ο Πατριάρχης έξω από τον Πανάγιο Τάφο με το Άγιο Φως. Αυτό το θαυμαστό γεγονός του Θείου Φωτός με τις αμερικανίδες έγινε το Πάσχα του 1985.

Εγώ, όταν ήμουν μικρό παιδί, έβλεπα το Άγιο Φως ως αστραπή να γυρίζει μέσα στο Καθολικό του ναού της Αναστάσεως κάνοντας πολλές στροφές.

Τώρα θα σας ειπώ πώς είδαν το Άγιο Φως ο παπά-Βασίλειος Μπααραμπούτης, προϊστάμενος του ναού Αγίου Λουκά Αθηνών και η κόρη του Ελένη που είχαν έλθει αυτό το Πάσχα του 1986 με την πρεσβυτέρα του στους Αγίους Τόπους.

Η κόρη του Ελένη διηγείται ως εξής περί της εμφανίσεως του Θείου Φωτός:

— Όταν μπήκε ο Πατριάρχης μέσα, μετά από λίγο είδα να ανοίγει το Κουβούκλιο και να βγαίνουν απ' εκεί δεκάδες άσπρα- ολόασπρα περιστέρια, τα όποια κατέκλυσαν όλο τον ναό, γύριζαν μέσα παντού πολλές φορές και μετά έφυγαν.

Ο πατήρ Βασίλειος είπε στην παπαδιά του:

— Σήμερα, παπαδιά, αν πεθάνω, είμαι κατενθουσιασμένος...

— Γιατί, παπα-Βασίλη; τι σου συμβαίνει και είσαι χαρούμενος;

— Είδα το Άγιο Φως.

— Πώς το είδες;

— Όταν μπήκε μέσα ο Πατριάρχης και περίμενα, τι να ιδώ;

Άνοιξε από επάνω ο τρούλος και μπήκαν μέσα με ταχύτητα δεκάδες περιστέρια άσπρα, τα όποια μπήκαν όλα μέσα στον Πανάγιο Τάφο. Κατόπιν βγήκαν από τις οπές και γέμισαν το Ναό της Αναστάσεως.

Κάποτε ερώτησα εγώ τον μακαριστό πατριάρχη Βενέδικτο:

—Πες μου, Μακαριότατε, πώς βγαίνει το Άγιο Φως;

Και μου λέγει:

— Εάν ποτέ γίνεις πατριάρχης και βγάλεις το Άγιο Φως, θα ήθελα να σε ερωτούσα, τι αισθάνθηκες και πώς επήρες το Άγιο Φως, για να το μεταδώσεις στον κόσμο που με λαχτάρα το περιμένει.

Άρα η λήψη του Θείου Φωτός γίνεται κατά θαυματουργικό τρόπο μέσα από τον τάφο και δεν έχει καμία λογική εξήγηση.